

Meie puravikke 12

LEPAPURAVIK

Gyrodon lividus

Viljakehad muutuvad vajutamisel ja murdekohtadel kohe siniseks, hiljem pruunikaks. Kübar hele-kollakaspruun kuni määratud-kollane, kleepuv-limane, kumer kuni lame, läbimõõt kuni 15 cm. Torukesed noorelt kollased, vanalt pruunikad, väga lühikesed (kuni 5 mm), kübaralihast kihina halvasti eraldatavad, pikalt jalale laskuvad; poorid sama värvusega labürintjad kuni nurgelised. Jalg kübara värvusega, vahel roostepunakas, nõrgalt sametjas või kiuline, tihti ekstsentriline ja alusel ahenev, kuni 10 × 2 cm. Seeneliha kahvatukollane, jalas ja torukeste all tumedam, õhuke. Eospulber ookerjas kuni ookerpruun. Eosed laiellipsoidsed, 4–8 × 3–5 µm.

Salu- ja lodulepikutes, ainult leppade all, väga sageli. VIII–X. Söödav värskelt.

SAPIPURAVIK

Tylopilus felleus

Viljakehad muutuvad jalal ja torukestel vajutades roostepruunikaks. Kübar hele- kuni tumepruun, kumer kuni lame, algul peensametjas, hiljem paljas, kuiv, läbimõõt kuni 12 cm. Torukesed noorelt valged, hiljem määratudroosad, jalale ümardunult külge kasvanud; poorid sama värvusega, väga väikesed, ümarnurgelised. Jalg kollakas-, oliiv- kuni ookerpruun, üleni jämeda pruuni võrguga, kuni 15 × 3 cm. Seeneliha valge, maitse sappviha. Eospulber roosa. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 10–15 × 4–6 µm.

Okasmetsades, maapinnal ja väga kõdunenud puidul, väga sageli; üks tavalisemaid Eesti puravikulisi. VII–IX. Mürgine, viha.

Sarnane liik: harilik kivipuravik. Kui ajada segi kivipuravikuga, rikub ära kogu seeneroa maitse.

kupatatult söödav

söödav

tinglikult söödav

mittesöödav

Eesti punases raamatus ja/või riikliku looduskaitse all

mürgine

surmavalt mürgine

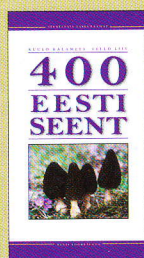

värskelt mürgine, kupatatult söödav

mürgisus kaheldav

Loe veel:

KULDPOORIK*Aureoboletus gentilis*Sünonüüm *Pulveroboletus cramesinus*

Kübar kahvatu-hallroosa kuni pruunroosa, lõpuks hallkollakas punaka helgi ja punakate laikudega, noorena viltjas, enamasti kleepuv, poolkerajas kuni kumer-lame, läbimõõt kuni 12 cm. Torukesed helekollased kuni kuldkollased, vanalt oliivja või pruunika tooniga, jalale külge kasvanud või veidi laskuvad; poorid sama värvusega, ümarnurgelised. Jalg ülaosas kuldkollane, allpool üldjuhul pruunikas või punakas, nõrgalt kleepuv, alusel ahenev, mõnikord keskosas puhetunud, kuni 8 x 1 cm. Seeneliha kollane, kübaranaha all ja jalas veidi roosakas, puuviljalõhnaga, veidi hapuka maitsega, ei muuda värvust. Eospulber oliivjas. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 9–18 x 4–8 µm.

Leht- ja segametsades, eriti tammede all, väga harva. VII–X. Söödav.

Eesti punases raamatus, äärmiselt ohustatud, korjamine taunitav.

PUIDUPURAVIK*Buchwaldoboletus lignicola*

Kübar kaneelpruun kuni helebeež, kumer, serv sissepoole pöördunud, viltjas, läbimõõt kuni 7 cm. Torukesed kreemid kuni helekollased, vanemalt oliivja tooniga, nõrgalt laskuvad; poorid sama värvusega, nurgelised. Jalg ülaosas helepruun, allpool tumedam, kuiv, silinderjas või alusel ahenev, kuni 6 x 1,5 cm. Seeneliha valkjas või helekollakas, jala aluses tumedam kollane, torukeste kohal muutub lõikamisel sinakaks. Eospulber oliivpruun. Eosed ellipsoidsed kuni käävjas-ellipsoidsed, 6,5–8,5 x 3–3,5 µm.

Kasvab väga kõdunenud okaspuupuidul, väga harva. VIII–IX. Söödav.

PIPARTATIK (piparpuravik, pipar-punatatik)*Chalciporus piperatus*Sünonüüm *Suillus piperatus*

Kübar kollakas- või roosakaspruun, hallbeež kuni määrdunud-helekollane, paljas või peenviltjas, kleepuv, kumer, väike, läbimõõt kuni 5 cm. Torukesed pruunikaspunased või määrdunud-pruunikaskollased, jalale otse külge kasvanud; poorid sama värvusega, vajutamisel tumenevad, suured, nurgelised. Jalg kübara värvi, alusel helekollane, tipus peenteraline, kuiv, alusel ahenev, kuni 7 x 1 cm. Seeneliha kübaras valkjaskollane, jalas erekollane, piparkibeda maitsega. Eospulber kollakaspruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 9–11 x 3–4 µm.

Männikutes ja männi-segametsades, kaunis sageli. VIII–X. Kuivatatud pulbrit võib kasutada vürtsina.

